38. REDNA SEJA DZ RS

Ljubljana, 4. 2. 2026 – Poslanke in poslanci Državnega zbora RS so na 38. redni seji, ki je potekala med 26. in 3. 2. 2026, med drugim sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi. Prav tako so sprejeli Zakon o plačah in prejemkih javnih uslužbencev in funkcionarjev, povezanih z delom v tujini ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi. Med tokrat sprejete zakone spadata tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških ter Zakon o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja. Parlamentarci so potrdili še Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami ter Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o divjadi in lovstvu. Svojo zakonodajno pot pa je pri tem končal Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o osnovni šoli.

Sprejeti Zakoni:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-L)

Poslanke in poslanci so z 50 glasovi za in brez glasu proti sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah, ki so ga parlamentarci obravnavali po skrajšanem postopku.

Novela Zakona določa, da pravice biti voljen nima oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena, ki je bila pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zapora, daljšo od enega leta, zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, v času prestajanja kazni, v času, ko zaradi razlogov na njeni strani ne prestaja kazni zapora, in pet let od dne, ko je bila kazen prestana, odpuščena ali zastarana.

Za volitve, ki bodo potekale v letošnjem letu novela še ne bo veljala. Pogoji glede neizvoljivosti in prenehanja mandata se namreč začnejo uporabljati z dnem razpisa volitev, ki bodo razpisane najmanj leto dni po uveljavitvi zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-T)

Poslanke in poslanci so z 51 glasovi za in brez glasu proti sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, katerega obravnava je potekala po skrajšanem postopku.

Novela Zakona določa da županom, podžupanom in občinskim svetnikom preneha mandat, če so pravnomočno obsojeni na nepogojno zaporno kazen, daljšo od enega leta, za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Vzpostavlja se tudi enoten sistem sodnega varstva, ki omogoča vložitev pritožbe na vrhovno sodišče zoper odločitev o prenehanju mandata. Ureditev nadomestila plače po zaključku mandata za poklicne župane se izenačuje z rešitvami, ki veljajo za poslance. Pri poslancih pa se dodatno posega v pravila o nezdružljivosti njihove funkcije z opravljanjem pridobitne dejavnosti, kar naj bi po pojasnilih predlagateljev sledilo uskladitvi z določbami Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Zakon o plačah in prejemkih javnih uslužbencev in funkcionarjev, povezanih z delom v tujini (ZPPJUFT)

Poslanke in poslanci so z 53 glasovi za in enim proti sprejeli Zakon o plačah in prejemkih javnih uslužbencev in funkcionarjev, povezanih z delom v tujini.

Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), ki je uvedel celovito prenovo plačnega sistema, je določil, da se plače, povračila stroškov in drugi prejemki javnih uslužbencev, napotenih na delo v tujino, uredijo v posebnem zakonu. Do zdaj je bilo to področje razpršeno in normativno neustrezno urejeno predvsem v podzakonskih aktih.

Novi zakon vzpostavlja pregleden, enoten in pravno predvidljiv sistem, ki upošteva posebnosti dela v tujini. Plače in drugi prejemki bodo prvič urejeni v enem zakonu, posebnosti za posamezne skupine napotenih oseb pa so zajete v ločenem poglavju. Napotene osebe bodo upravičene le do prejemkov, ki jih določa ta zakon.

Ureditev prinaša sorazmeren in ustavno vzdržen sistem, ki temelji na realnih razmerah v državah napotitve, stopnji odgovornosti ter naravi nalog. S tem se krepi učinkovito upravljanje javnih sredstev, profesionalizacija kadrov in stabilno delovanje države v mednarodnem prostoru. Zakon podpira tudi nemoteno delovanje diplomatskih predstavništev ter izvajanje mednarodnih obveznosti Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske.

Eden od ključnih ciljev zakona je vzpostaviti zakonsko ureditev pravic in obveznosti vseh javnih uslužbencev in funkcionarjev, napotenih v tujino. Prav tako je zakon zagotavlja materialni položaj, primerljiv s splošno ureditvijo plač v RS, ob upoštevanju posebnosti dela v tujini ter oblikovanje sistema, ki spodbuja interes za napotitve.

Osnovna plača za delo v tujini bo določena v bruto znesku in se bo usklajevala z inflacijo skladno z ZSTSPJS, ne pa več z indeksom življenjskih stroškov. Na novo se določajo odmene za višje življenjske stroške v tujini ter druge odmene, povezane z oddaljenostjo, razmerami dela, nevarnostmi, nastanitvijo, selitvijo, potnimi stroški, zavarovanji, šolanjem otrok in drugimi specifičnimi okoliščinami napotitve.

Dodatek za zahtevnost dela v tujini uvaja novo vrednotenje delovnih mest, funkcij in nazivov. Podrobnejša ureditev bo določena z vladno uredbo. Zakon začne veljati 1. junija 2026.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-K)

Poslanke in poslanci so z 48 glasovi za in 20 proti potrdil novelo Zakona o zdravniški službi, katere glavni namen je lažje prehajanje zdravnikov iz urgentne v družinsko medicino.

Specialistom urgentne medicine, ki bi se po 15 letih dela želeli preusmeriti v specializacijo iz družinske medicine, bo prehod omogočen brez znižanja plače na raven specializantske. Hkrati novela prinaša možnost dodatnega razpisa specializacij, kadar je na rednem razpisu prijavljenih več kandidatov, kot je razpoložljivih mest. Kandidati, izbrani na nacionalnem razpisu, bodo morali specializacijo opravljati v okviru javne zdravstvene mreže, ne pri zasebnih izvajalcih.

Pristojnost za sprejemanje nekaterih podzakonskih aktov novela z Zdravniške zbornice Slovenije prenaša na ministrstvo za zdravje. Zbornica pa bo ob tem ostala predlagatelj teh podzakonskih aktov. S tem bo po pojasnilih ministrstva obdržala osrednjo vlogo stroke pri

oblikovanju strokovnih vsebin, ministrstvo pa jasno pristojnost in odgovornost za končno odločitev.

Predlog zakona dodatno opredeljuje razloge za prekinitev specializacije, natančneje ureja vračanje sredstev za specializacijo ter širi nabor razlogov, zaradi katerih je mogoče odvzeti licenco.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1L)

Poslanke in poslanci so z 56 glasovi za in brez glasu proti sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, katerega obravnava je potekala po nujnem postopku.

Novela zasleduje cilj pravičnejše, učinkovitejše in odgovorne obravnave prekrškov ter hkrati preprečuje zlorabe instituta dela v splošno korist. Zaostruje se tudi kaznovalna politika na področju nadomestnega zapora in opravljanja dela v splošno korist. Po pojasnilih Vlade RS je ta institut namenjen osebam, ki globe zaradi svojega finančnega položaja ne morejo poravnati, vendar je praksa pokazala, da ga nekateri izkoriščajo – delo ne opravijo ali pa z njim zavlačujejo. Po oceni vlade takšno ravnanje ustvarja vtis, da je mogoče prekrške storiti brez dejanskih posledic, kar zmanjšuje zaupanje v pravičnost sistema in v pravno državo.

Delo v splošno korist po novem ne bo več odobreno tistim, ki so institut v preteklosti že zlorabili. Možnost za predlaganje dela v splošno korist pa se v postopku za odreditev nadomestnega zapora ukinja, saj se je tudi v tej fazi postopka izkazalo, da nekateri institut zlorabljajo.

Na novo je predvideno, da bodo prekrškovni organi v hitrem postopku lahko izrekli globo v razponu. To pomeni doslednejše in na okoliščine vezano kaznovanje, medtem ko izrekanje kazni s plačilnim nalogom ostaja nespremenjeno. Institut zavarovanja izvršitve, ki se po do zdaj veljavni ureditvi uporablja le za posameznike, se razširja tudi na pravne osebe. Tako bo zagotovljena enakost pri obravnavi domačih in tujih podjetij. Prekrškovne terjatve pa bodo poplačane v večji meri in učinkoviteje.

Zakon o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja (ZZUSTOJU)

Poslanke in poslanci so z 49 glasovi za in 6 glasovi proti sprejeli Zakon o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja. V civilnih sodnih postopkih kot zaščitne ukrepe predvideva denimo varščino, podporo in pomoč upravičencu ter zgodnjo zavrnitev očitno neutemeljenih zahtevkov.

Vlada RS je ob predstavitvi zakona poudarila, da se v zadnjem obdobju pojavljajo primeri, ko posamezniki ali organizacije sprožajo sodne postopke z namenom pritiska na novinarje, medije ali nevladne organizacije ter jih skušajo odvrniti od njihovega dela. Takšno ravnanje po oceni Vlade RS pomeni izrabo pravnega sistema na način, ki nasprotuje njegovemu osnovnemu poslanstvu, zato takšne tožbe v mednarodnem prostoru veljajo za zlorabo prava.

Zakon v slovenski pravni red prenaša evropsko direktivo in omogoča, da se njeni zaščitni mehanizmi uporabljajo tudi v povsem domačih primerih. Poleg tega se institut varščine širi še na kazenske postopke, kar naj bi dodatno okrepilo odvračilni učinek zakonodaje.

Na ministrstvu za pravosodje medtem pripravljajo vzpostavitev posebne kontaktne točke, ki bo skupaj z novimi pravnimi rešitvami pomemben del sistema za preprečevanje in obravnavo strateških tožb.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1B)

Poslanke in poslanci so z 48 glasovi za in 20 proti podprli vladni predlog novele Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, ki opredeljuje pomoč učencem brez odločbe o usmeritvi, ter Zakona o vrednotenju in priznavanju izobraževanja, ki posodablja to ureditev.

Pomembna novost novele je, da ta omogoča pomoč otrokom za premagovanje ovir in primanjkljajev tudi brez odločbe o usmeritvi. V zakon je zapisan tudi petstopenjski model pomoči. Novela umešča novo skupino otrok s posebnimi potrebami, in sicer otroke z gluhoslepoto. Opredeljuje spremljevalca otrok s posebnimi potrebami in ne ločuje več med začasnim in stalnim spremljevalcem, pa tudi zagotavljanje učnih gradiv za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Ena od pomembnih sprememb je dodatna podpora družinam: občasno se bodo lahko v namestitveni del zavoda za otroke s posebnimi potrebami vključili tudi tisti učenci in dijaki, ki sicer vsak dan obiskujejo le vzgojno-izobraževalni program. Na novo je urejeno tudi delovanje komisije za usmerjanje ter vrednotenje individualiziranih programov ob koncu šolskega leta.

Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1G)

Poslanke in poslanci so z 62 glasovi za in 4 proti sprejeli novelo Zakona o divjadi in lovstvu, s katerim se začasno ureja področje upravljanja državnih zemljišč pod okriljem lovskih družin s podaljšanjem koncesij z 20 na 30 let.

Novela posega v težave, ki so nastale po sprejetju zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov iz leta 1993. Takrat so kmetijska in gozdna zemljišča, ki so jih lovske družine uporabljale še iz časa prejšnje države, prešla v državno last. Z novimi določbami se lovskim družinam ponovno omogoča upravljanje teh površin, vendar pod pogojem sklenjene koncesije. Hkrati se trajanje koncesij podaljšuje z 20 na 30 let, kar ureditev približuje sistemu, ki že velja za ribiške družine.

Predlog, ki je končal zakonodajno pot:

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o osnovni šoli (ZOsn-M)

Poslanke in poslanci so zavrnili predlog novele Zakona o osnovni šoli, ki bi omogočil začasno izključitev učenca iz šole ob hujših ali ponavljajočih se kršitvah.

***